

RACEKOMPENDIUM FOR GORDON SETTER

GODKENDT AF DKK'S STANDARDKOMITE MAJ 2009

Race- og standard kompendium for Gordon setter

Udarbejdet af Erik Petersen og Bjørnar Boneng 2009

Gordon setter

Racens hjemland: Storbritannien · Anvendelse: Stående jagthund
Klassifikation: FCI gruppe 7 sektion 2.2 · www.dgsk.dk

Layout og produktion: Camilla Møller Madsen og Erik Petersen · **Udgiver:** DGSK

Fotos: Erik Petersen, Ann-Kristin Estratiadis, Oddur Örvar, Tom Erik Øygård, John Bak, Kristina Edh, Lone Zacho Rath, Anita Aronson, Bjørnar Boneng, Agneta Katjander, Jørgen Højer, Herman Rask, Niels Erik Krüger, Ulrik Stadelhofer, Tina Backlund, ukendte side 10, Grethe Strømkjær, Henry West Jensen, Jens Clausen, Tony Andersen, Kristian Thomsen, Jesper Olesen, Kristian Frøkjær, Lene Knuth, Flemming Østergård, Mika Maliniemi, Poul Erik Dahl, Karl Jensen, Søren Thygesen, Åsgeir Pall Juliusson, Anton Dahl, Michael Strømberg, Lorenz Clemmesen, Kent Hvirring Jensen, Harry Forman, Bjarne Engen, Ie Thomsen, Jan Nielsen & Arne Nielsen.

En racestandard er en beskrivelse af en races specielle træk, dvs. det typiske ved hunde indenfor denne race. Man må derfor se tilbage på racens oprindelse og udvikling og følge dens jagtlige egenskaber samt eksteriør frem til dagens racehund. Standarden er naturligvis et idealbillede af en gordon setter, og ved bedømmelse må man selvsagt være klar over, at man ofte kun kommer så tæt som muligt på dette idealbillede, nemlig en god og effektiv jagthund med et smukt eksteriør. Det er vigtigt at være klar over at ikke alle detaljer ved en eksteriørbedømmelse bør tillægges lige stor betydning. Totalindtrykket af en gordon setter er helt essentielt i vurderingen af hunden. I praktisk bedømmelse betyder det, at graduere de fejl som findes ud fra hvor stor afvigelsen er i relation til racestandarden – akkurat som afsnittet "FEJL" i standarden beskriver. Derfor kan det være nyttigt at se tilbage på både racens og standardens historie.

Langsigtet avlsarbejde kræver et regelværk – en standard opdrættere og dommere kan forholde sig til. De nordiske lande har i hele vores århundrede ikke ændret væsentlig på standarden, som i øvrigt blev skrevet i år 1901 og udgivet af Skandinavisk Gordon Setter Klub. En af racens store kynologer, normanden Oberst Corn. Shilbred, havde ført pennen. Hans beskrivelse af gordon setteren var berømt og anerkendt – også i racens hjemland England.

Den Skandinaviske standard blev senere revideret af Danmark, Sverige og Norge i år 1923. Denne standard udgjorde sammen med den amerikanske, grundlaget for den engelske, udarbejdet i år 1928-31. Eksteriøret på nordiske gordon settere har med andre ord haft afgørende betydning for den engelske standard. Et faktum det er værd at notere sig og som de færreste er klar over!

Den Amerikanske standard fra 1939, som stort set var identisk med den nordiske, blev radikalt omarbejdet i år 1963. Årsagen var at den amerikanske gordon setter havde fjernet sig fra gældende standard. Derfor tilpassede man standarden til den tids mest almindelige type, og helhedsindtrykket blev ændret. Man justerede højde målene op med 5 cm. for begge køn og racen blev herefter i bedste amerikanske stil, domineret af store tunge hunde. Vigtige brugsegenskaber blev nedprioriteret. I England blev championatreglerne ændret til ikke at kræve jagtpræmiering, og ejerne med fuld-certede hunde blev opfordret til at søge om Championat med tilbagevirkende kraft. Dette var gældende for hunde over en lang periode fra år 1900-1958. Dette fik stor betydning for udviklingen af gordon setteren i England og resultatet blev ikke overraskende en todeling af racen, sådan som vi ser den i dag i England. Lykkeligvis arbejder en trofast skare igennem "Gordon setter Field Trial Society" på at bevare de jagtlige

Racetypisk hanhund - ideal

Flotte resultater

Flot syn - tæve til venstre, han til højre

egenskaber. Dette har ført til adskillige Fieldtrial Champions samt flere gode "Dualtype" hunde, som har kvaliteter på både "bænk og mark".

Engelsk dual type han (jagt/show)

Championatregler skal harmonere med standarden, og jagthunde uden krav til jagtpræmiering har en tendens til at blive delt i jagt og udstillings-typer. Dette ser vi over hele verden. Set med vore øjne, virker det som om, at det er de skandinaviske lande og til dels Frankrig/Tyskland der har klaret at bevare kombination af godt eksteriør og gode jagtegenskaber i de respektive populationer.

Gordon setteren stammer fra Skotland og er oprindelig en trefarvet set-tervariant, overvejende sort og hvid med brune (tan) aftegn. Racens forædler var den 4. hertug af Gordon Castle. Han fremavlede disse trefarvede settere som blev kendt, mere for deres næse og udholdenhed end for stor fart. Via nedskrevne fortællinger kan vi føre Black and Tan set-tere tilbage til tiden omkring slaget ved Waterloo (år 1815).

Setter-racerne opstod via målrettet avl på spaniels som kom til Wales med det keltiske folkeslag omkring 1200-tallet. I ca. år 1500 kender man til hunde som tager stand på trykkende fugle. En foregangsmand i at "lære" hundene "to set" var Robert Dudley, Hertugen af Northumberland. I år 1570 nævner en dr. Caius for første gang disse hunde som settere. Efterfølgende blev mere langlemmede hunde krydset ind. Den tekniske udvikling af våben førte til at de kortløbede geværrer med flintelås, som gav mulighed for flugtskydning, så dagens lys. Avlen kom nu ind i en stabil periode og omkring år 1750-1800 hører man for første gang om egne ren-avlede setterstammer som gør stor nytte som jagthunde. Dette er fundamentet for de tre setter-racer. Gordon setteren gik i denne tid under navnet Black and Tan Setter. Den blev ikke betragtet som en egen race, men som en farvevariant fra Scotland og England, sidestillet med engelsk setter.

Der har gennem årene verseret mange historier om at Hertugen af Gordon har krydset collieblod ind i sine settere, fordi der på den tid fandtes en collie, som skulle være en glimrende vildtfinder. Ligeså har man påstået at blodhund skulle være krydset ind for at give en endnu bedre næse. Disse teorier er aldrig tilstrækkelig bevest eller bevist, og flere af vort århund-redes mest kundskabsrige kynologer mener derfor at kunne konkludere følgende:

Gordon setteren er en variant af den almindelige engelske setter opstået i begyndelsen af det 19. århundrede eller tidligere. Enkelte skotske fami-lier fremelskede en god brugstype, ikke kendetegnet ved en speciel farve, men som senere fik farverne sort med rød/brun tan og sort og hvid med samme tan-farver. Senere frem mod år 1900 er det almindelig kendt (via stamtavler) at irsk setter blev krydset ind.

I år 1859 afholdte den Engelske Kennel Club sin første udstilling og udgav senere i år 1874 sit første bind, hvor der blev indskrevet 125 "gordon settere" i stambogen. Disse er racens officielle fundament. Den første 1. præmie på udstilling blev tildelt en gordon setter, ligeså den første 1. præmie på jagtprøve den 18. april 1865. Efter tre år med black and tan og engelsk settere i samme ring, blev de delt i egne klasser.

Først i 1924 fik black and tan setteren navnet gordon setter.

Datidens berømtheder – en slags stamfædre – var: Ch. Kent, som på top-pen af sin avlskarriere parrede 60 tæver om året – Champion Heather Grouse, stamfader jorden rundt – Ch. Stylish Ranger ved racens store profil "Trolldanden fra Kieth" Isacc Sharpe. Ranger, som vandt det en-gelske Derby år 1900, eksporterades senere til Norge og blev stamhund i hele Scandinavien.

Import til Scandinavien og Danmark

Gordon setteren kom forholdsvis tidlig til Norge. Allerede omkring år 1850 kom en engelsk general ved navn John Blackwell til Norge og etab-lerede den første gordon setter stamme der. I Sverige ses de første GS'ere på jagtprøver omkring 1890.

I foråret 1875 importerede godsejer Herman Christiansen, **Rask** ved Horsens, de første to gordon settere til Danmark – **Kent og Cora** - født 10. november 1874 hos keeper Sinton, Craiges Hall, Skotland. Herman Christiansen var medstifter af "Dansk Jagt" og den første formand i Dansk

Kennel Klub i årene 1897-1901 og havde gennem sit samarbejde med Viggo Møller også indflydelse på tilblivelsen af "Dansk Hunderegister". Kent og Cora kom til at danne grundlaget for en de mest berømte gordon setter stammer nogensinde – Raskblodet – og disse findes selvsagt i da-gens danske gs-population.

Historie kort fortalt

Skandinavisk Gordon Setter Klub stiftes i København og fungerede fra 1900 til 1922. Sammen med Dansk Pointer og Setterklub er disse to klub-ber toneangivende i arbejdet med racen. 1. april 1922 stiftedes Dansk Gordon setter klub og DKK kom herefter på banen.

Datidens Danmarks mesterskab foregik i regi af Dansk Pointer og Setter Klub og denne prøve vandtes i 1906 og 1913 af hhv. Ch. Heather Fly og Lola Palb. I klubbens første år var det svenske Sörångens Sam og danske Duke Rask der præsterede store resultater på markprøverne – deres afkom fulgte i forældrenes spor og alle fik stor betydning i avlen. I 30'erne importeredes søskende parret Ajax og Queen av Greendal samt Troll fra Norge. De gav et tiltrængt lift gennem blodsfornyelse og i deres kølvand findes store hunde som Ch. Thykjærs Tommy – Thykjærs Tut – Troll af Jette – Djonna af Bjerreby & Hvas Beauty (2. vinder Derby 1944).

Queen av Greendal blev Danmarks bedste hund i 1940 med sejr i DJ's Mesterskabsprøve. Disse linjer fører frem til to store aktører i klubben, nemlig Anker Larsen og hans Stormarken hunde samt Henry West Jensen – ejer af en af klubbens mest vindene hunde Bøj.

Mod slutningen af 60'erne er situationen så tilpas foruroligende at Norsk Kennel Klub sammen med Dansk Kennel Klub godkender brug af engel-ske settere for at forbedre brugsegenskaberne. En klog og uddramatisk beslutning – det var trods alt ikke mange årtier siden disse to setter racer var at betragte som samme race. Idemanden bag dette projekt var en af vore store profiler Henry West Jensen, som sammen med Johan B. Steen i Norge, fik dette projekt godkendt i de respektive lande.

I Norge bliver to parringer godkendt. En af dem føres frem og indfrier alles forhåbninger, nemlig parringen mellem Stugudalens Troya ved Johan B. Steen og ES. Vestfjellens Topper. To afkom, Jotuns Bleika og Jotuns Mixi vandt hhv. Norsk Derby og NM Høyfjell med kongepokal. Vi kan efterføl-gende sige at dette blev startskuddet til en ny æra for gordon setteren. Po-pulariteten øges blandt jægere og markprøve entusiaster. Resultaterne lod ikke vente på sig og gordon setteren var igen at finde på præmielisterne. Eksteriørmæssigt springer det nu i alle retninger. I tillæg til den noget tunge typen som fandtes, fik vi nu dens direkte modsætning i form af "små" letbyggede hunde med for ringe racepræg. Overtegning og hvide aftegninger på bryst og tæer blev også mere almindelig. De bedste hunde efter disse parringerne blev naturligt nok brugt videre i avlen og findes i dag i stamtavlerne til de fleste fremgangsrige opdrættere.

I nyere tid kom første store højdepunkt da Veidemarkens Leica i 1983 blev 3. vinder på Dansk Jagthunde Derby – hun blev stammor til Kennel Åens opdræt. Året efter gentog Stenmarkens D. Black denne bedrift. Få år senere opnåede Åens Brus at blive 2. vinder på Derbyet.

I 1992 toppede racen da Åens Dapper Dan vandt Danmarks mesterskabet – senere kom kuldbroderen Åens Dr. Whitefoot og Trolldmarkens Abalone ind som hhv. 5 & 6 vinder. Black Point A. Bowie blev i disse år Internatio-nal Markprøve Champion.

Efter år 2000 har klubben haft så mange fine resultater at det fører for vidt at nævne alle her. Blandt de overordnede præstationer og sejre ses

Fortrinlige typer

Racetypisk tæve

Racetypisk han, med godt gs udryk

Racetypisk tæve

Racetypisk han

Racetypisk tæve (gode paralleller i hovedet)

Racetypisk han

først og fremmest Danmarksmesterskabet til Åens X-tra Luffe i 2003 – to Finske Mesterskaber til Åens Goliath samt Derby sejren herhjemme til Åens G. Blackie i 2008.

Endvidere store præstationer gennem: Flere VK sejre i Norge og Danmark til Black Point A. Black Bowie – Pennehavens Buffas sejr i DKK forårsvinderklasse – Flere VK sejre til Åens Goliath i Finland – Troldmarkens Applaus og Troldmarkens Chicko præstationer på adskillige prøver i ind og udland (bl.a. Applaus 5. vinder VM) – Ronja's og Troldmarkens Echo's sejre i efterårsvinderklasser – sejr i Nordisk Landskamp til Åens Kalle Kluivert – Mesterskabssejr Hubertus til Troldmarkens Diaz – Nymarkens Hopper sejr på forårs VK i Sverige samt Åens G. Blackie sejr på forårs VK i Sverige.

På udstillings siden har de helt store hunde været: 90'ernes stjerner Åens Carlo, Q'Bic's A'Conto og Svitjods Isadora (alle champions). Efter år 2000 har følgende opnået Udstillings Championat: Åens Kalle Kluivert

– Åens Razz – Troldmarkens Dacapo – Q'Bic's Giescha – Æblevangens Aqua samt Åens XL Paw (også Norsk Championat).

I de senere år er der til Norden importeret nyt blod fra Amerika, Italien, Tyskland, Frankrig, England og selvfølgelig har Danmark et tæt samarbejde med Norge og Sverige. Ikke alt har været lige vellykket, men stort set har disse importere bidraget i positiv retning. Vi har fået flere komplette gordon settere med gode brugsegenskaber – med et eksteriør som vi kan være bekendt.

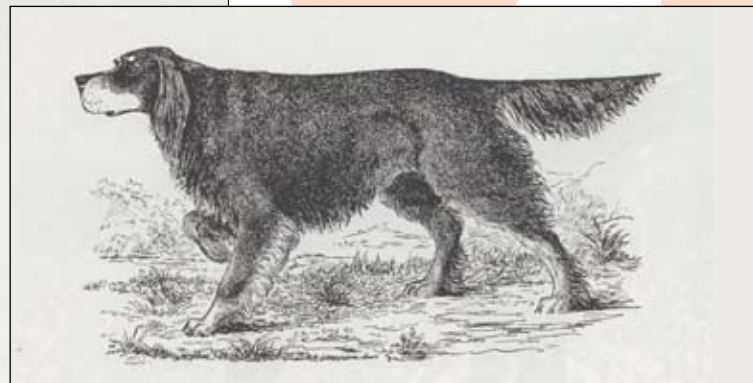
Med så få udstillings Champions på en decade fremgår vor prioritering i avlen tydeligt og advarselslamperne omkring en vis eksteriørmæssig tilbagegang blinker svagt... Med dette in mente kunne man drømme om ideal tilstande... underforstået at opdrætterne prioriterer eksteriøret lidt mere og at udstillingsdommerne forstår vigtigheden af den uvilkårlige kommende nedgang i jagtlige egenskaber, så længe "showdogs" kan gå deres sejrsgang på vore udstillinger.

*Godsejer Herman Christiansen, Rask, med Kent og Cora i 1878.
Bemærk hvor langt disse typer er fra nutidens "Show Dogs".*

(Eksempelvis s. 22)

(Kent og Cora er som typer lig "Stylish Ranger" s. 9)

Idealiseret stregtegning af Heather Grouse 1886

Parringsleg

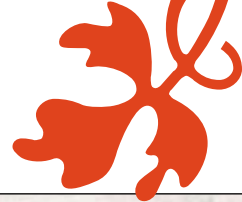
Intens stand

Racetypisk ældre tæve med karakteristisk udtryk

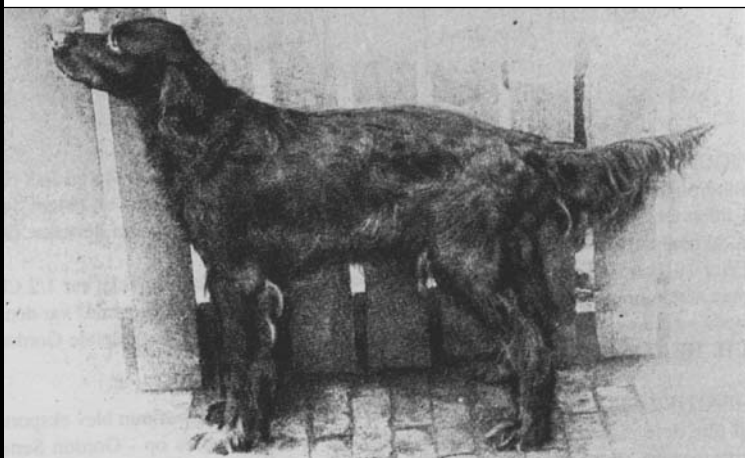
Smuk han hvalp, 4 mdr.

Rock og Grouse fra ca. 1850

Peter of Combie 1926 - ideal hovede

Heather Grouse

Stylish Ranger 1900 - Derbyvinder, England

Stella Von Zango. Europamester Belgien 1898. Ren rask blod

Heather Fly 1903 - Udstillings Champion

Duke Rask 1917

Queen av Greendal 1937

Djonna af Bjerreby 1948

Bøj 1956

Jan af Lone 1958

Stormarkens Kim 1962

Krogløvgårds Amie 1964. Udstillingschampion

Øens Gorm. Udstillingschampion

Fjelloas Victor 1982. Udstillingschampion

Veidemarkens Laica 1981. Udstillingschampion. Nr. 3 Derby.

Fjellets Dannie. Jagtchampion. 1983

Åens Brus. 1985. 2. vinder Derby.

Åens Dapper Dan 1988. Danmarksmeister 1992. Jagt- og Brugschampion

Åens Dea 1988. Jagtchampion

Åens Dr. Whitefoot 1988. Nr. 5 DM

Kråkliffjellets Fuzzy 1988

Stenmarkens D. Blach Pennie 1988. Nr. 3 Derby

Black Point A. Black Bowie 1989. Int. Markprøve- og Jagtchampion

Øens Debbie 1990. Jagt- og Udstillingschampion

Åens Frk. Freja 1991. Jagtchampion

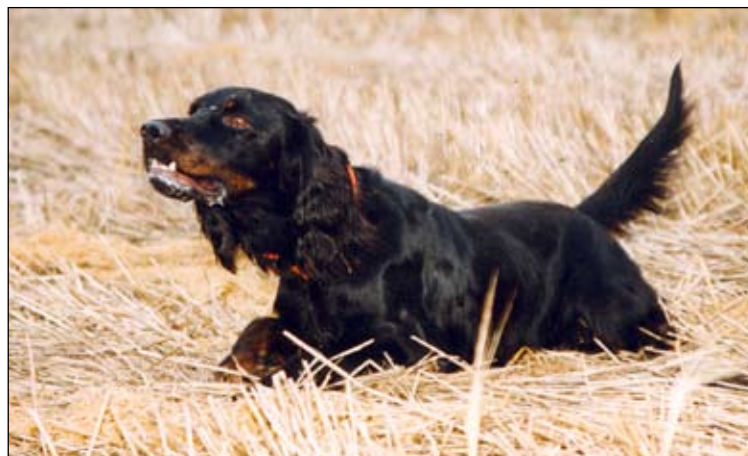
Q 'Bic's Bonus 1994. Udstillingschampion

Højtoftgårds G. Bino 1995. Udstillingschampion

Åens X-tra Luffe 1995. Danmarks mester '03. Brugs- og Jagtchampion

Troldmarkens Applaus 1996

Troldmarkens Abelone 1996. Jagtchampion. 6. vinder DM

Åens Goliath 1999. Dobbelt finsk mester skog.

Åens Kalle Kluivert 2000. Jagt- og Udstillingschampion

Pennehavens Buffas 2001. 4. vinder Derby 2003

Åshøjdens Locky 2001

Entangens B. Boss 2001

Troldmarkens Chicko 2002

Ronja 2004. Jagtchampion

Storåens Cap 2002. Jagtchampion

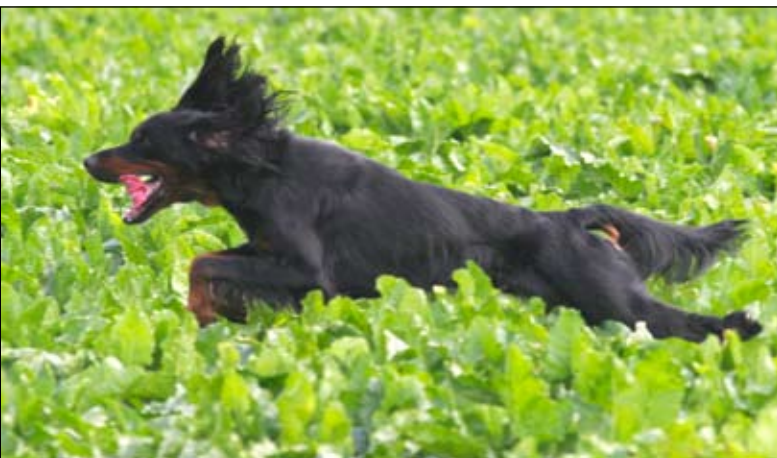
Troldmarkens Echo 2002. Jagtchampion

Troldmarkens Dacapo 2002. Udstillingschampion

Nymarkens Gambler 2003

Zettertjärns Shadow 2004. 5. vinder Derby 2006

Åens XL Paw 2004. Norsk og Dansk udstillingschampion

Nørre Løgums Bechham 2004

Æblevangens Aqua 2005. Udstillingschampion

Åens Gangster 2006

Åens G. Blackie 2006. Derbyvinder 2008

Racebeskrivelse for gordon setter

Standarden udgivet af FCI 25 SEPTEMBER 1998 · Oversættelsen godkendt af DKK's Standard Komité · JANUAR 2004 · NB! Denne udgave erstatter standard udsendt af DKK i JANUAR 1990

Oprindelsesland Storbritannien

Anvendelse Stående jagthund.

Klassifikation FCI Gruppe 7 (Stående jagthunde),
Sektion 2.2 (Britiske og irske Pointere og Settere; Settere).
Med brugsprøve.

Helhedsindtryk Elegant hund, hvis linier giver indtryk af fart. Hele dens skikkelse har et præg af fuldblod. Den er gennemført harmonisk i sin bygning overalt.

Temperament Intelligent, kompetent og værdig. Den er dristig og frimodig, med et venligt og afbalanceret gemyt.

Hoved Mere dybt end bredt. Længden fra nakkeknode til stop er større end fra stop til næse. Tørt både under og over øjnene. **Skalle:** Let rundet, bredest mellem ørerne. Bredere end næsepartiet, med god plads til hjernen. **Stop:** Klart defineret. **Næse:** Stor og bred, med godt åbne næsebor og sort. **Næseparti:** Langt, med næsten parallelle linier, hverken tilspidset eller spinkelt. Det er ikke helt så dybt som langt. **Læber:** Ikke hængende, vel definerede læber. **Kæber, bid:** Stærke kæber med perfekt, regelmæssigt og komplet saksebid, dvs. at overkæbens fortænder tæt overlapper underkæbens i en linie vinkelret på kæberne. **Kinder:** Så smalle som det tørre hoved tillader.

Øjne Mørkebrune og klare. Hverken dybtliggende eller udstående, ansat tilpas langt under øjenbrynene, med et intenst og intelligent udtryk.

Ører Middelstore og tynde. De er lavt ansat og ligger tæt ind til hovedet.

Hals Lang, tør og buet, uden løs hud ved struben.

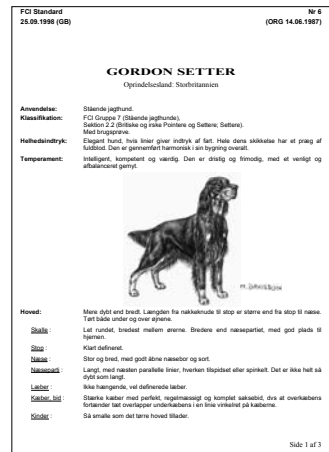
Krop Af moderat længde. **Lænd:** Bred, let hvælvet. **Bryst:** Ikke for bredt. Underbrystet er dybt, og ribbenene godt hvælvede. God dybde i de bageste ribben.

Hale Lige eller let sabelformet, må ikke nå forbi haseleddet. Den bæres vandret eller lavere end ryglinien. Den er tyk ved roden og løber ud i en fin spids. Fanen begynder nær haleroden og er lang og lige. Den bliver kortere mod halespidsen.

Lemmer Forpart Forbenene har flade knogler, er lige og stærke. **Skuldre:** Skulderbladene er lange og godt tilbagelagte. De er brede og flade og når tæt sammen ved skuldertoppene. Ikke med svær muskulatur. **Albuer:** Godt lavt ansatte, med god tilslutning til kroppen. **Mellemhånd:** Lodret.

Bagpart Fra hofte til haser er bagbenene lange, brede og muskuløse. Fra haseled til pote er de korte og stærke. Lodrette fra haseleddet til jorden. Bækkenet ligger næsten vandret. **Knæ:** Velvinklede.

Poter Ovale, tæt sluttede, med godt buede tæer og rigelig behåring mellem tæerne. Fyldige trædepuder, især den centrale har god tykkelse.

Fremtiden

Bevægelse

Regelmæssig og støt, fri og effektiv bevægelse med rigeligt fraskub fra bagparten.

Pels

Hårlag: På hovedet, på forsiden af benene og ved ørespidserne er pelsen kort og fin. Alle andre steder på kroppen er pelsen moderatlang, fladtliggende og uden krøl eller bølger. Frynserne på den øverste del af ørerne er lange og silkeagtige, på bagsiden af benene er de lange og fine, flade og lige. Frynserne på bugen kan nå helt frem til bryst og strube. Alle behæng ønskes mest muligt uden krøl eller bølger.

Farve: Dyb og blank kulsort, uden skær af "rust", med aftegninger af kastanierødt, dvs en glansfuld tan-farve. Sort "pencilling" på tærne og en sort stribe under kæben er tilladt.

Tan-aftegningerne er placeret således:

- To tydelige pletter over øjnene, ikke over 2 cm. i diameter.
- På næsepartiets sider, idet tan-farven ikke må nå op over næsens basis, men ligger som et bånd om næsepartiets vel definerede afslutning fra side til side.
- På struben, samt to store, tydelige pletter på brystet.
- På indersiden af bagben og lår, idet tan-farven kommer frem ned over knæets forside og breder sig til ydersiden af bagbenene fra haseled til tær.
- På forbenenes bagside ses tan-farven op til albuerne, og på forsiden op til håndroden eller lidt højere.
- Omkring anus.
- En meget lille, hvid plet på brystet er tilladt. Ingen andre farver er tilladt.

Størrelse

Skulderhøjde for hanner 66 cm., for tæver 62 cm. **Vægt:** For hanner 29.5 kg, for tæver 25.5 kg.

Fejl

Enhver afvigelse fra de foregående punkter betragtes som en fejl, hvis betydning for bedømmelsen skal stå i nøje forhold til afvigelsens omfang, samt afvigelsens indflydelse på hundens helbred og velfærd.

Hunde, som tydeligt viser tegn på fysiske eller adfærdsmæssige abnormiteter, skal diskvalificeres.

Bemærk: Hanhunde skal have to normalt udviklede testikler i pungen.

Dansk Kennel Klubs bemærkning:

Forhold, der påvirker en hunds sundhed negativt, betragtes som en alvorlig fejl.

Fejlfarver

Engelsk Field Trial Champion Freebitch Vincent fra 1977.
Far til flere FT. Champions.

Bemærkninger til standarden

Helhedsindtryk	En gordon setter er en stilfuld og velproportioneret stående jagthund bygget til galop. Moderat lang krop/ryg med et stærkt og svagt hældende kryds samt ret kort hale. Hverken blodhunde-typen med stor, tung krop og ditto hoved eller collie-typen med let og spids snudeparti og bøjet hale accepteres.
Karakteristiske træk	Intelligent, værdig og arbejdsvillig. Endvidere modig, tillidsfuld, venlig og med roligt temperament.
Temperament	Dårligt temperament er meget uønsket – bedømmes strengt! FCI-standardens udtrykker det således: "Any dog clearly showing physical or behavioural abnormalities shall be disqualified"
Hovede	Mere dybt end bredt og forholdsvis langt, således at længden fra baghoved (nakkekuden) til stop er "længere" end fra stop til snuden – i realiteten tilnærmelsesvist lige lange. Den let hvælvede skalle og snudepartiet bør være parallelle. Faldende baghoved og spidst hoved er uønsket. Godt markerede læber – men ikke hængende. Konkavt snudeparti (opadbuget som tysk korthår) og konkavt snudeparti (nedadbuget som dishface som pointer) er uønsket. Hovedet må ikke give associationer til andre racer end settere. Se ideal hoved på illustrationen side 10 . Maleri af "Peter of Crombie", England.
Øjne	Ovale øjne – ikke runde. Meget løse øjenrande er en stor fejl. Entropion (indadrullede øjenlåg) og ektropion (udadrullede øjenlåg) er en meget alvorlig fejl. Indgreb for at fjerne disse øjenfejl bør diskvalificere
Ører	Af setteracerne er gordon setteren den mest behæng.
Bid	En gordon setter bør som udgangspunkt have korrekt saksebid samt 42 tænder. Fejl/mangler kan som en vejledende rettesnor gradueres således: Mangel af 1 premolar bør ikke påvirke hverken kvalitet eller konkurrence bedømmelse. Mangel af 2 premolarer bør ikke udløse CK. Mangel af 3 premolarer eller mere end 2 molarer må anses som en alvorlig fejl. Tangbid accepteres med max. "Very Good", såfremt hunden har CK kvalitet, ellers "Good". Fejl stilling på fortænder – forudsat at kæben er anatomisk korrekt (overkæbe længere en underkæbe) – to tænder i fejl stilling kan betragtes som fremføringsfejl og bemærkes i kritikken. Ved 3 fortænder i fejl stilling bør trækkes mindst en præmiegrad og ved fire fortænder i fejl stilling bør det betragtes og bedømmes som underbid, uagtet kæbernes eventuelle korrekte placering. Tandmangel påføres kritikken. Overbid- og underbid er diskvalificerende.
Hals	Ekstrem lang hals eller kort hals er uønsket. Halshud bedømmes meget strengt idet halsen kræves tør og uden løs hud. Halshud spolerer markant det ædle udtryk på en gordon setters hoved.
Forpart	En galoperende stående jagthund kræver en speciel god anatomi mellem skulder og albue. En vel tilbagelagt skulder, i kombination med en tilpas lang overarm samt god brystkasse, giver store bevægelses muligheder. I galop fungerer denne bygning optimalt. Stejl fremskudt skulder er uønsket. Vær opmærksom på, at albuerne på hunde med meget behæng/faner kan opleves som løsere end hos hunde "uden" samme behæng. Vær opmærksom på faglebryst (uønsket) og snæver front – voksne hunde bør have tydeligt forbryst.
Kropstykke	Vær opmærksom på det, i sammenligning med de andre setter-racer, lettere hvælvede lændeparti. Dette bør ikke forveksles med karperyg – racens store svaghed i midten af sidste århundrede. Men har den karperyg, uanset om hunden er opstillet eller bevægelse (gang/trav), bør dette bedømmes strengt.

Racetyisk maskulin han

Racetyisk han (th. rigelig pels)

Racetyrisk han

Racetyrisk han

Bagpart

Krydset (betegnet bækket i standard oversættelsen) skal være bredt, langt og muskuløst. Om end krydset beskrives som tenderende horisontalt, giver det ud fra en brugsmæssig indfaldsvinkel, god mening, at acceptere en hældning på krydset på op til 30 grader på en korrekt opstillet hund. Et lidt mere faldene linje på krydset end "tending to horizontal" giver den optimale effekt mht. kraft fra bagparten i galop.

Poter

Udprægede ovale poter (harepoter) såvel som runde (kattepoter) poter er uønsket. Spredte tæer er en fejl.

Hale

En for lang og bøjet hale (trompet) eller for højt båret hale skæmmer helhedsindtrykket – denne bør bæres vandret – gerne med bevægelse. Haleknæk kan forekomme og er ikke diskvalificerende.

Bevægelser

Effektive, jordvindende og frie bevægelser med godt afspark fra bagparten prioriteres meget højt.

Pels

Pelsen er først færdigudviklet i tre- fire års alderen hos mange gordon settere. Kort pels bedømmes mildt hos unge hunde. Utrimmede hunde har ofte rigelig pels specielt på hals og rundt om ørene samt den velkendte "hår topknot" på skallen. Dette bør bedømmes mildt i kvalitetsbedømmelsen. Overpelsning bør bedømmes strengt. Overpelsning betyder i visse situationer at hunden ikke kan udføre sine jagtlige opgaver optimalt.*

Farve

Farven er dybsort med kastaniebrune aftegninger (tan) og det er vigtigt at der ikke er islat af tanfarve i det sorte. Tanfarven bør ikke gå opover næseryggen – kun en millimeter smal stribe bag snuden godtages. Hvid brystplet er tilladt – med det menes ikke ned til bugen eller opover på halsen. Det anbefales ikke at diskvalificere gordon settere med hvide tåspidser/tæer alene på baggrund af farver. Dette skal ses på baggrund af, at den engelske standard (generelt på alle gun-dogs under The Kennel Club) ikke omtaler diskvalifikation i forbindelse med farver, men kun omkring "behavioural abnormalities". Disse hvide aftegn har fulgt racen fra dens tilblivelse og størrelsen på disse aftegn vil afgøre hvor strengt afvigelserne skal bedømmes.

Ældre hunde kan have et rustbrunt skær over sig pga. døde hår med brune spidser – kan plukkes bort. På forpoterne findes ofte en diskret sort plet kaldet "thumpmark" og/eller sorte striber mellem- og på tæerne kaldet pencil ring – dette må ikke forveksles med at været sodet og bedømmes mildt. Gordons uden sorte hår på poterne, vil ofte være overtegnet i tan andre steder på kroppen og disse får ofte det førromtalte rustbrune skær over sig i 4-5 års alderen. Hvalpe og unghunde har ofte grålige hår på lårets bagside. Dette kaldes hvalpebukser og forsvinder omkring to-års alderen. Straffes ikke – men kan bemærkes. Gordon settere fødes af og til med ikke godkendte farver: helt røde eller sorte, lever/tan og tricolor.

Disse hunde stambogføres som fejlfarver og er således udelukket fra avl og udstillinger.

Størrelse

DGSK anbefaler flg. højder: Hanner 60-65 cm. Tæver 58-53 cm. Overvægt uønsket.

Fejl

Formuleringen under FEJL er i realiteten en liberalisering af tidligere tiders præcisering af eksakte fejl. DGSK betragter fejl-afsnittet som en af Standardens vigtigste afsnit, fordi det en dommer ser som en lille fejl opfattes måske helt anderledes af anden dommer. DGSK opfordrer derfor vore dommere til at følge disse kommentarer, velvidende at dommerens subjektive skøn er indiskutabelt. Vi henleder i øvrigt opmærksomheden på følgende:

*Den engelske Kennel Club (the KC) har 15.11.2008 vedtaget at tilføje flg. i afsnittet om "FEJL" for alle engelske gun-dogs inklusiv gordon setter: "... and the dogs ability to perform its traditional work".

Dette forventes optaget i FCI standarden indenfor overskuelig fremtid.

Gordon setteren er en jagthund – en stående fuglehund og sådanne skal markprøvepræmieres for at tildeles certifikat på udstilling. På samme måde må de opnå 1. præmie ÅK på markprøve/brugsklasse for at blive udstillingschampions. Disse krav er den eneste garanti for at vi i fremtiden kan opretholde vores avlsmål, nemlig en effektiv og god jagthund med et racetypisk eksteriør og gemyt.

Ved udarbejdelse af en standard forsøger man at finde det bedst mulige udtryk for det som specielt er karakteristisk for pågældende race. Hvad er typisk? Derefter må man søge til racens skabelse, følge dennes historie og udvikling gennem tiderne for at finde frem til det idealbillede som tilgodeser racens bedste ydre og indre egenskaber.

For jagthundens vedkommende må kravet til eksteriøret i fremtrædende grad bestemmes af, hvad som betinger de bedst mulige brugsegenskaber, samtidig med at æstetiske hensyn ikke tilsidesættes.

Standarden skal så tydeligt som muligt sproglig tegne os et idealbillede af racen, sådan som vi ønsker dennes udvikling i en typisk, ensartet og ædel jagthunde skikkelse. Der er heldigvis ingen modsætningsforhold mellem et flot ydre og gode jagtegenskaber, selv om de ikke ofte findes forenet i fremtrædende grad hos samme individ – men det forekommer ... avls- og opdrætter arbejdet bør sætte sig sådanne høje mål.

Vi skal vogte os vel for den ensidighed som fuglehunderacerne bliver udsat for i mange lande, bl.a. i racens hjemland. Der specialiseres og opdrættes enten til udstilling eller jagtprøver med det resultat at man får mange pæne udstillings dyr som ikke duer til jagt og mange duelige, men eksteriørmæssigt utypiske jagthunde. Det er vanskeligt at tilfredsstille vores standards krav til den ideelle gordon setter. Farvekravene har altid været den vanskeligste del. En standard må have en detaljeret beskrivelse af hundens ydre, men dommerne bør ikke fortabe sig i detaljer, og detaljer må heller ikke tillægges ens betydning. Visse eksteriørkrav, som de anatomiske/fysiologiske, har en ganske anden betydning for hundens brugsværdi end f. eks farve, haleføring, pelslængde osv., som udelukkende er dikteret af æstetiske hensyn. Der er ingen tvivl om at gordon setteren er bedst tjent med at vi prioriterer totalindtrykket og temperamentet op.

Farvekravet

Farvekravet har til alle tider givet opdrætterne grå hår i hovedet. Når de rød/brune aftegninger går over i en gullig eller ræverød farve, må der reageres – det samme mod hunde som er overtegnet i hovedet og på benene. Det er bedre at aftegningerne er for små, ja til og med som urene, med sorte hår ind i mellem, når ellers farvetonen i det brune findes, er varm og dyb. Dommere som kender racen godt vil i nogle tilfælde præmiere en næsten helsort gordon setter, dersom dens fortrin er så oplagte at den bør bringes ind i avlen.

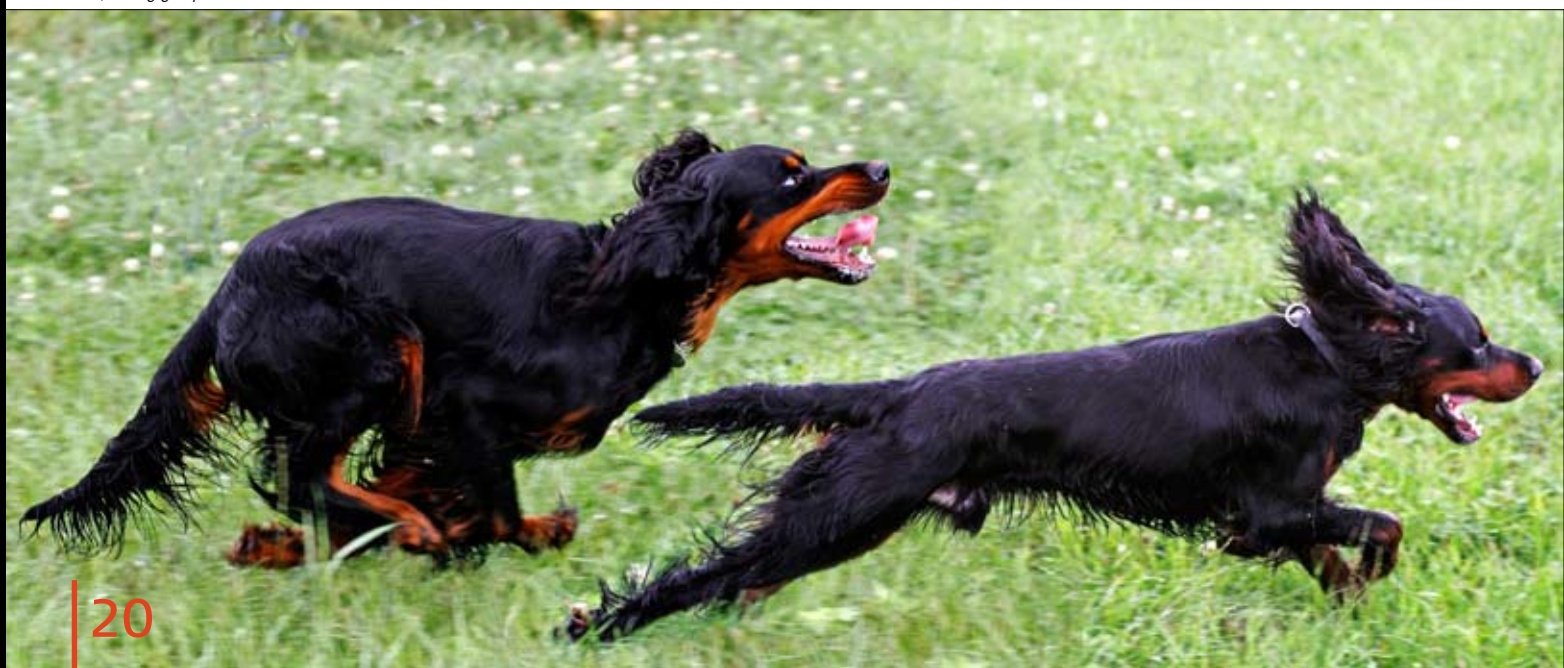
I den senere tid kan det virke som om nye dommere er meget fokuseret på de helt specielle farvekrav og at disse tillægges for stor betydning. I mange tilfælde bliver de gamle kendte begreber som "thumbmark" (sort plet på forpote) og "pencilling" (sort oppe på tærne) beskrevet som sodet – hvilket det ikke er! En gordon setter som er fuldstændig brun på poterne uden et sort hår er ofte overtegnet andre steder (rigeligt tan) og kan som 6-7 årig få et rustbrunt skær over sig.

Fra tid til anden fødes der gordon settere med relativt meget hvidt på brystet, tær og poter. DGSK ønsker ikke at disse hunde, på denne baggrund alene skal diskvalificeres og tildeles 0. præmie. Derfor opfordrer vi til at disse hunde tildeles sekundære præmieringer. For yderligere at understrege betydningen af en formålstjenlig bedømmelse kan vi referere til den tidligere formand for DKK's eksteriørdommerudvalg, som fandt det både – korrekt og logisk – at prioritere funktion foran kosmetiske detaljer på gordon setteren. Samtidig er det meget vigtig for DGSK som ansvarlig raceklub at tage vare på den genetiske variation, da indavlsgaden i vor relativt lille danske population er høj nok som den er.

DGSK takker dig fordi du har taget dig tid til at læse dette kompendium og håber du vil følge vores oplæg. Klubben har med dette ikke ønsket at diktere nogle bestemte retningslinier for dig og din bedømmelse, men vil du som dommer tage disse betragtninger med dig i ringen næste gang du dømmer gordon setter, er vi dig særdeles taknemmelig. På denne måde er det DGSK's overbevisning at du som udstillingsdommer bidrager yderligere til racens fremgang.

Dansk Gordon setter Klub

Fart, stil og galop

Prima maskulint racetypisk hoved

Herlig hvalp

Venskab

Flot handling af gordon setter på udstilling

Venskab

Racetypisk hanhund - ideal type

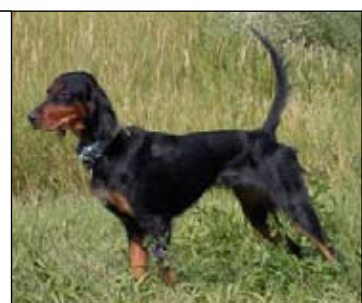
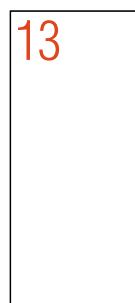
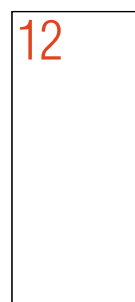
Smuk han i rette omgivelser

Forskellige uønskede/uacceptable typer

Tre typiske hoveder med detaljefejl (1-3) og tre utypiske hoveder (4-6)

1. Dårligt udfyldt næseparti
2. Kuplet hoved, løse læber og slappe nedre øjenlåg
3. Lyse øjne, spidst snudeparti og halshud
4. "Collietypen" med et let spidst snudeparti og højt ansatte ører
5. "Blodhundtypen" med tungt uædelt hoved og slappe hængende læber.
6. Dårlig parallelitet mellem pande og snude.
7. Langhalset, overpelset og uacceptabel type
8. Overpelset, stejl skulder og overvinket bag med korte haseled
9. Stor og tung uacceptabel type
10. Langhalset, overpelset og uacceptabel type
11. Dårlig parallelitet mellem pande og snude (verdensvinder 2008)
12. Tung, grovt blodhundpræget hoved (uacceptabelt)
13. "Field Trial"-type med utypisk hoved, helt rette bagben, tynd benstamme, højt ansat hale og tyndt hårlag (uacceptabelt)

The Gordon setter

- interpretation of the breed standard

Translation and text: Erik Petersen & Bjørg Boneng

The Gordon setter is a hunting dog which in Denmark must have won a prize at hunting trial to be awarded CC at a dog show. Likewise a 1. prize at a hunting trial is necessary to obtain the title of show champion. These requirements are the only guarantee we have to pursue our breeding goal in the future, of an efficient hunting dog with a conformation and temperament true to the breed standard.

A breed standard is supposed to mirror what is characteristic of a certain breed. What is typical? What is the origin of the breed, its history and development? The answer gives us a picture of the ideal specimen which is both beautiful and can hunt. We are talking about a hunting dog where the conformation is the result of requirements decided by what is necessary for a hunting dog, at the same time as aesthetic considerations are not forgotten.

The wording of the standard is supposed to visualize the ideal picture of the breed, a typical, uniform and noble hunting dog. Fortunately there is no contradiction between a beautiful exterior and excellent hunting qualities although individuals exhibit varying degrees of this combination. Breeders are encouraged to combine the two requirements.

In many countries some Gordon setters are bred only to be exhibited at shows, whereas others are bred to participate only at hunting trials, a fact which also applies to the country of its origin. The result is many beautiful dogs which are incapable of raising a bird and many top hunting dogs which look untypical.

It is difficult to find the ideal Gordon setter which meets every requirement of the breed standard, but the judge must focus the attention on anatomy and soundness and not get lost in details. We must keep in mind that the Gordon setter is a hunting dog and that physical and mental attributes which contribute to this are far more important than details like colour, tail carriage and length of coat, which are dictated by aesthetic considerations. First priority must be given to total impression and temperament.

Coat colour has always caused great problems for breeders. It is highly undesirable if the tan markings become yellowish or red, likewise if there is too much tan on head and feet. It is better that the tan markings are too small, even mixed with black hairs if the tan markings in general are correct, i.e. warm and deep. Breed specialists will occasionally put up a Gordon setter which is almost all black if its advantages are so obvious that it ought to be used in breeding.

Over the past few years new judges seem to focus too much attention on colour and some will even misinterpret the standard. In many cases dogs with "thumb mark" and "pencilling" are defined as sooty – which is wrong! A Gordon setter which is all tan on feet without a single black hair is often rich tan in other areas, and when it is six to seven years old the colour can look rusty-brownish.

Occasionally Gordon setter puppies are born with relatively much white in chest and on feet. DGSK doesn't want judges to disqualify these dogs because of faulty colour alone, which would disqualify the dog from being used in breeding. Instead we encourage judges to award a "Very good" or "Good" to such dogs. The importance of emphasizing function before cosmetic details has been stressed by the previous chairman of DKKs show judges committee. This is also in line with the policy of the DGSK, the official breed club, to encourage sustainable development. One thing we have to watch out for is in-breeding.

DGSK would like to thank you for taking the time to study this leaflet on the breed hoping you will follow our advice. We have no wish to dictate your interpretation of the standard, but would be grateful if you keep these considerations in mind next time you judge Gordon setters, and in this way contribute to the improvement of the breed.

*Sproglig skal standarden så tydelig som mulig, tegne et ide-
albillede af racen, sådan som vi ønsker dennes udvikling i
en racetypisk ensartet og ædel jagthundeskikkelse. Der er
heldigvis ingen modsætning mellem et pænt ydre og gode
jagtegenskaber, selv om det næsten aldrig er at finde i frem-
trædende grad i et og samme individ - men det forekommer !
Artsråd og opdrættere bør sætte sig sådanne høje mål.....*